

årsrapport 2009

Helseutvalget
FOR BEDRE HOMOHELSE

GAY AND LESBIAN HEALTH NORWAY

Besøksadr.: Skippergt. 23, 6. etg.

Pb. 1004 Sentrum

0104 Oslo

Sentralbord +47 23 35 72 00

Telefaks: +47 23 35 72 01

post@helseutvalget.no

helseutvalget.no
besafebesexy.no
hvas kjærnå.no
youchat.no
gaykids.no

TIL ÅRSRAPPORTEN 2009

2009 var et merkeår i Helseutvalgets historie. Det startet med flytting til lyse, fine lokaler i Skippergaten 23. Som nyvalgt styreleder har jeg hatt gleden av å oppleve at Helseutvalget har tatt steget inn i rekken av moderne helseforebyggende organisasjoner. Frem til 2009 var Helseutvalget underlagt interesseorganisasjonen for lesbiske og homofile, LLH. Nå er Helseutvalget blitt en frittstående organisasjon og har styrket sin profil som selvstendig og profesjonell forebyggingsaktør – politisk uavhengig og solid faglig fundamentert og med mange dyktige medarbeidere.

I mitt første år som styreleder er det særlig to forhold ved virksomheten som jeg vil fremheve. Det ene er arbeidet med å utvikle verktøy for å evaluere vår helseforebyggende virksomhet. Pr. i dag er Helseutvalget den eneste homohelseorganisasjonen i Norge som evaluerer effekten av sine helseforebyggende tiltak. I 2009 startet også arbeidet vårt med å få på plass en strategiplan for perioden 2010 til 2015. Den skal meisle ut visjon, målsettinger og prioriterte områder for Helseutvalgets virksomhet de neste fem årene. Begge disse tiltakene vil gi Helseutvalget et faglig og kvalitetsmessig løft – og vil fungere som et viktig «kompass» for virksomheten vår videre.

Helseutvalget skal jobbe med aktuelle helsespørsmål hvor lhb-gruppen er skjevfordelt. Her står utfordringene i kø. Majoriteten av oss håndterer livene våre bra, men altfor mange faller utenfor. Det betyr at vi i fellesskap vil fortsette det viktige arbeidet vi viser til i denne rapporten. Vi vil i fremtiden ha fokus på å utvikle nye, bedre og spissede tiltak for både kvinner og menn, unge og gamle, hiv-negative og hiv-positive slik at flere får en bedre hverdag. Vi ser frem til flere samarbeidsprosjekter, som vi har hatt gode erfaringer med i året som har gått, både med helsemyndigheter og andre aktører på feltet.

Til slutt vil jeg takke alle frivillige og ansatte for den jobben dere har bidratt med i 2009. Samspillet mellom ansatte og frivillige bidrar til økt kompetanse og forståelse for eget liv – som i sin tur bedrer homohelsen på sikt.

Takk skal dere ha!

Unni Idland
Styreleder

INNHold

TIL ÅRSRAPPORTEN 2009	2
STYRENDE ORGANER I HELSEUTVALGET	4
LIKESTILLING I DET HELSEFREMMEDE ARBEIDET	4
ORGANISASJONEN HELSEUTVALGET	5
FOR BEDRE HOMOHELSE	5
SAMARBEID MED LOKALE LLH-, SKEIVE UNGDOMSLAG OG UNGDOMSTELEFONEN	5
KRAV TIL FAGLIGHET – KVALITETSSIKRING AV HELSEUTVALGETS ARBEID	7
SKOLERING	7
EVALUERING	8
INDIVIDUELL SAMTALE OG VEILEDNING	10
GRUPPE- OG SEMINARVIRKSOMHET	10
KUNNSKAPSFORMIDLING OG PUBLIKASJONER	10
KONFERANSEN HIV09, 26.–27. FEBRUAR 2009, OSLO	10
LANDSKONFERANSEN 23.–24. NOVEMBER, LARVIK	10
GAY KIDS – ET HELSEFREMMEDE PROSJEKT	15
HVA SKJER NÅ – EN HELSE- OG HIVFOREBYGGENDE WEBSITE FOR HIVPOSITIVE MSM	16
BESAFESEX.NO – EN WEBSITE MED SOI- OG SIKRERE SEX-INFORMASJON	16
UNDERVISNINGSPAKKE I HOMOHELSE FOR SYKEPLEIESTUDENTER	17
PÅGÅENDE FORSKNINGSPROSJEKT	17
EKSTERN UNDERVISNING OG FORELESNINGER	17
MØTER/PRESENTASJONER SAMT SEMINARER/KONFERANSER	19
DELTAKELSE I UTVALG OG REFERANSEGRUPPER	19
MILJØARBEID – EKSKLUSIVE GRUPPER (SEMINARER FOR KSK OG MSM	19
SKEIVE DAGER I STAVANGER (PÅ SKEIVÅ), KRISTIANSAND OG SKEIV HELG I GRENLAND/SKIEN	20
SKOLERINGSOPPDRAG OG ANDRE SAMARBEIDSAKTIVITETER	20
HELSEUTVALGET I MEDIA	21
NETTMØTER	21

GAY AND LESBIAN HEALTH NORWAY

Besøksadr.: Skippergt. 23, 6. etg.
Pb. 1004 Sentrum
0104 Oslo
Sentralbord +47 23 35 72 00
Telefaks: +47 23 35 72 01
post@helseutvalget.no

helseutvalget.no
besafebesexy.no
hvaskjernå.no
youchat.no
gaykids.no

STYRENDE ORGANER I HELSEUTVALGET

Styret er Helseutvalgets øverste organ og består av syv medlemmer og tre vararepresentanter. Styret avholdt 10 møter i løpet av 2009.

STYREREPRÆSENTANTER VED UTGANGEN AV ÅRET:

Unni Idland styreleder
Kristen Vegge nestleder
Merethe Giertsen
Trond Daae-Johansen
Hanne Lyseth
Jon Anders Halvorsen (erstattet Tord Dale i styret)*
Walter Heidkamp ansattes representant**
Henning Høyer vara
Ville Apelsest vara
Anne Marie Dyrud vara

* Tord Dale trakk seg fra styret 27. mars, da han ble utnevnt som politisk rådgiver for tidligere barne- og likestillingsminister Anniken Huitfeldt.

**Kim Fangen var ansattes representant frem til 22. august.

ANSATTE I HELSEUTVALGET I 2009:

Rolf Martin Angeltvedt, *faglig/adm. leder* 100%
Bera Ulstein Moseng, *nestleder/seniorrådgiver* 100%
Therese Mostrøm Lerstad, *prosjektleder miljø og frivillighet* 100%
(fødselspermisjon til september 2009)
Kim Fangen, *prosjektleder med hovedansvar hivpositive* 100%
Walter Heidkamp, *prosjektleder kurs, gruppe- og seminarvirksomhet* 100%
Øystein Haugerud, *prosjektmedarbeider* 100%
(vikariat for Therese M. Lerstad)
Jan Roar Mietinen, *prosjektleder* 100%
(17. august til 31. desember 2009)

SLUTTET

David Ashby, *administrasjonskonsulent* 40%
(fratrådt 1. september 2009)
Øystein Haugerud, *prosjektmedarbeider* 100%
(fratrådt 1. juli 2009)
Jan Roar Mietinen, *prosjektleder* 100%, 2-års studiepermisjon
frem til august 2009 (fratrådt 31. desember 2009)

LIKESTILLING I DET HELSEFREMMENDE ARBEIDET

Kjønnsmessig fordeling blant ansatte i Helseutvalget ved utgangen av 2009

	Menn	Kvinner
Antall	4 (67%)	2 (33%)

Kjønnsmessig fordeling blant styrerepresentantene i Helseutvalget ved utgangen av 2009

	Menn	Kvinner
Antall	5 (50%)	5 (50%)

Helseutvalget for bedre homohelse er en helseforebyggende organisasjon som arbeider for lesbiske kvinner og homofile menn. Vår målsetting er at halvparten av tiltakene skal være rettet mot kvinner som har sex med andre kvinner. Per 2009 antyder danske og svenske epidemiologiske så vel som norske helsedata at lesbiske og bifile kvinner fremstår som en gruppe med like store om ikke større helseutfordringer som homofile og bifile menn, til tross for at denne gruppen ikke er i risikogruppen når det gjelder hiv. Unge biseksuelle og lesbiske kvinner befinner seg f.eks. på den absolutte rustoppen i Norge og Sverige. Unge lesbiske og biseksuelle kvinner ligger også på toppen når det gjelder å være plaget av angst, depresjon og selvmordstanker. Godt voksne lesbiske kvinner utmerker seg ved å være lite fysisk aktive, de er engstelige for å gå ut og er blant de som plages mest av fysisk sykdom og manglende velvære. Nyere internasjonal og nasjonal levekårs- og helseforskning antyder også at lesbiske og bifile kvinner er en særlig sårbar gruppe når det gjelder abort og uønskede svangerskap. Sett på denne bakgrunn finner Helseutvalget det bekymringsfullt at norske helsemyndigheter neglisjerer lesbiske/bifile kvinner i sitt helseforebyggende arbeid. Helseforebyggende arbeidet blant homofile i Norge må favne videre enn menn som har sex med menn og hiv. Helseutvalgets tiltak er øremerket av bevilgende myndigheter. Kvinner utgjør i dag en tredjedel av de som deltar på Helseutvalgets seminar- og gruppeaktiviteter.

ORGANISASJONEN HELSEUTVALGET FOR BEDRE HOMOHELSE

Helseutvalget for bedre homohelse er en organisasjon skal drive helsefremmende og forebyggende arbeid mot kvinner som har sex med kvinner og menn som har sex med menn. For å kunne utvikle gode strategier er det nødvendig med forskningsbasert kunnskap om homohelse. Helseutvalget er et ledende kompetansesenter i homohelse og skal arbeide aktivt for å generere forskningsbasert kunnskap om sammekjønnsseksuelles livssituasjon og helse – enten på egenhånd eller i samarbeid med andre samarbeidspartnere innen forebygging og forskning. Helseutvalgets tilbud er landsdekkende.

Helseutvalget for homofile har helt siden 1983 hatt en nøkkelrolle i det hiv-forebyggende arbeidet overfor menn som sex med menn. I løpet av sin 27 år lange historie har HU utviklet seg fra å være en ren hiv-forebyggende organisasjon til å være et bredt anlagt helseforebyggende tiltak som har både menn som har sex med menn og kvinner som har sex med kvinner som sine målgrupper. Helseutvalget er en politisk uavhengig og livssynsnytral organisasjon og er et lavterskeltilbud for lesbiske/bifile/homofile som har behov for samtale eller veiledning. Organisasjonen tilbyr også spesialdesignede gruppeseminarer for målgruppen. Helseutvalget er en viktig kunnskapsleverandør til helsevesenet, politikktutformere, helsebyråkrater og de homopolitiske interesseorganisasjonene i Norge. Organisasjonen utvikler og formidler forsknings- og erfaringsbasert kunnskap, samt avholder kurs og konferanser for det helsefaglige og politiske praksisfeltet.

Frivillige deltar på mange nivåer av Helseutvalgets virksomhet, fra styrende organer til prosjektarbeid. For å sikre størst mulig bredde i det helseforebyggende arbeidet, legges det vekt på å engasjere frivillige med ulike alder, kjønn, kompetanse, erfaringsbakgrunn og hiv-status. Helseutvalget organiserte ca. 90 frivillige i 2009.

SAMARBEID MED LOKALE LLH-, SKEIV UNGDOMSLAG OG UNGDOMSTELEFONEN (FOR HOMOFILE)

Som et kompetansesenter i homohelse er Helseutvalget en bidragsyter overfor grupperinger, interesseorganisasjoner og særlig små lokallag for lhbt-gruppen som ikke har ressurser til å arbeide helse- eller hivforebyggende for målgruppen. I mange år har Helseutvalget samarbeidet meget godt med LLH- og Skeiv Ungdomslag rundt om i landet (Rogalands- og Hordalands-regionen, Skeiv ungdom Oslo/Akershus, Bamseklubben, A-senteret og Jafnadr er noen gode eksempler på dette) ved arrangement av grupper, kurs, workshops, seminarer og nå også større konferanser (Vestfold fylkeskommune). Helseutvalget kan i denne sammenheng tilby et antall spesialdesignede og evaluerte intervensjonstiltak. En stor andel av deltakerne på våre tiltak rundt om i Norge har en eller annen tilknytting til LLH. En annen viktig samarbeidspartner for Helseutvalget er Ungdomstelefonen. Telefonvakter fra Ungdomstelefonen blir skolert og arbeider som frivillige i Youchat-prosjektet. Vi har også bidratt på arrangementer i regi av Skeiv verden i 2009 og andre nettverk som samler lesbiske og homofile.

2009

ET ÅR MED FAGLIG LØFT OG NYE VIRKEMIDLER

2009 er et merkeår i Helseutvalgets historie fordi organisasjonen dette året for alvor tok i bruk sosiale medier, som chatter og blogger, i sitt helsefremmende arbeid overfor lesbiske og homofile. I 2009 ble piloten *YouChat* gjort til et permanent chattetilbud for unge lesbiske og homofile. Livsstilstesten *Be Safe Be sexy*, som er en egen webside og et nytt intervensjonsverktøy designet for å redusere usikker sex og rusmisbruk blant målgruppen. Kampanjen ble lansert under Skeive dager 2009. Testen, som er forankret i forskningsbasert kunnskap, består av ti veide spørsmål, gir en samlet skår som indikerer hvorvidt man befinner seg i risikozonen eller ikke når det gjelder sikrere sex eller bruk av rusmidler. Nærmere 8 000 har tatt testen. Kampanjen fungerer ikke bare som en tankevekker, men også som et strategisk virkemiddel for å initiere samtaler om risikoatferd.

I året som har gått har Helseutvalget fått på plass en ny obligatorisk modell for skolering og kvalitetssikring av frivillige – bestående av fire undervisningsmoduler. Den nye skoleringsmodellen har uten tvil gitt frivillighetsarbeidet til Helseutvalget et bedre fundament og et faglig løft.

KRAV TIL FAGLIGHET – KVALITETSSIKRING AV HELSEUTVALGETS ARBEID

Helseutvalget skal arbeide helsefremmende og helseforebyggende ved å gjøre kvinner som har sex med kvinner (ksk) og menn som har sex med menn (msm) bedre i stand til å håndtere egne liv. Målgruppen er både kvinner og menn, og vi arbeider med alle helseområder der ksk og msm er overrepresentert. HU-arbeid er likemannsbasert samtidig som alle våre tiltak er utarbeidet i samarbeid med og kvalitetssikret av ansatte som er forskere med homohelsekompetanse. Målet er å systematisere og kvalitetssikre tilbudet slik at alle som henvender seg til oss skal bli møtt og ivarettatt på en profesjonell og tilfredsstillende måte. Dette innebærer skolering av frivillige, etablering av gode rutiner i alt fra mottak til dokumentasjon og evaluering og profesjonell veiledning.

SKOLERING

Som et ledende kompetansesenter i homohelse ønsker Helseutvalget å være en rollemodell for hiv/helseforebyggende organisasjoner – også i utlandet. Vi er opptatt av at det må stilles strengere krav til at organisasjoner som får tilskudd til helseforebyggende arbeid blant lesbiske og homofile. Våre tiltak skal derfor ikke være tros- eller intensjonsbaserte i betydningen at de bygger på en antakelse om at tiltakene har virkning eller effekt.

Helseutvalgets helseforebyggende strategier skal være forsknings/databaserte og kunne vise til en dokumentert positiv virkning. De siste tre årene har det blitt arbeidet systematisk med å kvalitetssikre Helseutvalgets helsefremmende prosjekter – samt våre ansatte og frivilliges evne til å arbeide likemannsbasert og helseforebyggende.

I 2009 ble det derfor utarbeidet en ny obligatorisk modell for skoleringen av frivillige. Frivilligskoleringen er bygget på fire moduler, og Helseutvalget har i forbindelse med utviklingen av disse modulene utarbeidet en felthåndbok med fakta, helseinformasjon og relevant kunnskap om hvordan arbeide helseforebyggende i en likemannsbasert frivillighetsorganisasjon. Frivillighetsskoleringen avsluttes med et VIVAT helgekurs (kompetanse om førstehjelp ved selvmordsfare). Alle deltakerne blir testet mht. kunnskapskrav etter gjennomført skolering. Til sammen 28 frivillige raidere, kondompakkere, gruppe- og seminarledere har gjennomført skolering høsten 2009. Det er i løpet av høsten 2009 blitt rekruttert 17 nye frivillige til vårt helseforebyggende arbeid.

HELSEUTVALGETS VIRKSOMHET 2009

EVALUERING

Alle tiltakene i 2009 er blitt evaluert med utgangspunkt i validerte evalueringsmål. Hensikten med å evalueringen er å generere data som kan ligge til grunn for utvikling og forbedring av det eksisterende tilbudet vårt. Til sammen svarte 63,3 prosent av deltakerne (N = 215) på Helseutvalgets gruppe- og seminarvirksomhet i 2009 på det elektroniske spørreskjemaet. 58,1 prosent av deltakerne var menn, 30,9 prosent kvinner og 1,3 prosent oppga annet som kjønnsidentitet (9,7 prosent svarte ikke på spørsmålet). Kvinnedeltakelsen er om lag den samme som i 2008. Modus for alder er 35 år til 49 år. 17,3 prosent er 15 år til 24 år, og 22,8 prosent 25 år til 34 år. Deltakelsen blant de aller yngste er gått opp i 2009.

4,7 prosent av deltakerne hadde innvandrerbakgrunn (1,3 prosent ikke-vestlig). 67 prosent av deltakerne kommer fra Østlandet (53 prosent fra Oslo og omegn), 18 prosent fra Vestlandet, 2 prosent fra Nord-Norge, 11 prosent fra Agder/Rogaland og 2 prosent fra Trøndelag. 20 prosent av deltakerne kommer fra tettsteder med mindre enn 20 000 innbyggere eller sprettbebygde strøk. Med unntak for Nord-Norge og Trøndelag dokumenterer HUs evalueringsdata at vi har en god landsdekkende profil. Underrepresentativitet i noen utvalgte fylker skyldes manglende finansiering – vi har ikke ressurser nok til å dekke hele landet med kurs og seminarer på årlig basis. Derfor er vi tvunget til å «rullere» tilbudet.

En hovedkonklusjon i evalueringen av Helseutvalgets tiltak er at majoriteten brukere er meget godt fornøyd med gruppe-/seminarvirksomheten vår i 2009. Dette gjelder Helseutvalget som arrangør, men også det faglige innholdet i de ulike hiv-, rus og psykisk helseforebyggende tiltakene. Spesielt gledelig er det at en stor andel rapporterer om at de etter å ha deltatt på seminarene/gruppene, har fått en større evne til å håndtere vanskelige sider ved det å leve sammekjønnsseksuelle liv.

9,4 prosent av deltakerne svarte eksempelvis at de hadde et høyt/meget høyt alkoholforbruk, og 21,3 prosent svarte at de ønsket å drikke mindre. 14,2 prosent av deltakerne svarte at deltakelse på Helseutvalgets tiltak hadde det gjort lettere å drikke mindre alkohol. 24,6 prosent av deltakerne svarte at de brukte narkotiske midler, og 7,9 prosent svarte at de ønsket å ruse seg

Frivillige på modul 2 med seniorrådgiver Bera Ulstein Moseng

mindre på narkotiske stoffer. 9,4 prosent av deltakerne svarte at deltakelse på Helseutvalgets tiltak hadde det gjort lettere å ikke ruse seg på narkotiske stoffer.

Flere rapporterer eksempelvis om å ha fått bedre selvbilder (60,2 prosent), om å ha blitt mer åpne (58,3 prosent) eller om det å ha blitt sikrere på sin egen seksuelle identitet (62,1 prosent). Mange svarer at de også finner det lettere å håndtere sikrere sex (50,5 prosent) og det å mestre egne valg etter å ha deltatt på Helseutvalgets tiltak. 70,8 prosent svarte at de var meget godt/svært god fornøyd med Helseutvalgets tilbud og 86 prosent kunne tenke seg å delta på et liknende helseforebyggende seminar/gruppe i regi av HU i fremtiden.

En gruppe som peker seg ut som særlig sårbar i russammenheng, er hiv-positive på Helseutvalgets seminarer. Her svarer 36,7 prosent av hiv-positive deltakere at de ruser seg på narkotiske midler, og 14,3 prosent at de ønsker å ruse seg mindre på narkotiske stoffer. 7,2 prosent hiv-positive svarer at de ruser seg ofte på alkohol og 17,9 prosent ønsker å redusere sitt alkoholforbruk. Den gruppen som skårer lavest på effekt av intervensjon, er imidlertid hiv-positive. 0 prosent av de hivpositive deltakerne mente at deltakelsen hadde gjort det lettere å håndtere narkotika, og 3,6 prosent mente at deltakelse hadde gjort det lettere for dem å håndtere alkohol. Denne lavere skåren kan være et resultat av at de siste seks årene har Helseutvalgets tiltak overfor hiv positive menn som har sex med menn bestått av større sosiale samlinger, som helgeseminarer, fjellturer i samarbeid med Aksept, sosialt pinsetreff etc. Evalueringen (2007–) antyder at slike sosiale samlinger uten særlig intervensjon og faglig innhold i seg selv har liten helsefremmende og helseforebyggende effekt. Slike sosiale samlinger skårer heller ikke høyt når det gjelder etablering av sosiale nettverk. Helseutvalget ønsker derfor i 2010 å legge om kursen og arrangere mindre gruppetiltak fremfor større samlinger for hiv-positive msm. Dette gruppetiltaket for hiv-positive msm vil være spesialtilpasset målgruppen, men vil likevel få en utforming som likner Helseutvalgets generelle helsefremmende tiltak, og som har skåret høyt på evalueringsmål for bedring av generell livssituasjon, rusatferd og sikrere sex.

Thor Albert, Walter og Reint på jobb for Helseutvalget under Skeive dager.

INDIVIDUELL SAMTALE OG VEILEDNING

Helseutvalget opplever en økende tendens til at ksk og msm på eget initiativ tar kontakt per e-post, chat/e-dialog, telefon og personlig oppmøte. Vanlige samtaletemaer er bekymringer knyttet til hivtesten og egen hivstatus, faktakunnskap om risiko for hiv-smitte/seksuelt overførbare infeksjoner (soi), sikrere sex, psykiske plager og temaer knyttet til skam, åpenhet, identitet samt alkohol- og narkotikaproblematikk. Samtalene medvirker til bevisstgjøring omkring eventuell risikoatferd, men kan også gi bekreftelse på «riktige valg» mht. rus, hiv/soi og identitet. I 2009 gjennomførte Helseutvalget om lag 500 veiledningssamtaler. Dette er på et høyere nivå enn 2008. Økningen i 2009 skyldes BeSafeBeSexy-kampanjen.

GRUPPE- OG SEMINARVIRKSOMHET

Kjernevirksomheten i Helseutvalget er grupper og seminarer. Organisasjonene har gode erfaringer med å bruke samtalegrupper som helsefremmende og helseforebyggende virkemiddel. Evaluering av våre tiltak viser at gruppediskusjon med erfaringsutveksling er velegnet til å påvirke normer, bygge nettverk og styrke åpenhet og identitet, samt å øke bevissthet rundt egne valg mht. helse, rus og sikrere sex. Disse styrte gruppesamtaler med fokus på livssituasjons- og helseproblematikk har ringvirkninger langt ut over de 300–500 årlige deltakere på Helseutvalgets ulike tiltak. Ni av ti svarer at de vil anbefale venner og bekjente å delta på et liknende seminar- og Helseutvalgets anbefalinger og metoder er noe deltakerne tar med hjem og diskuterer med andre sammekjønnsseksuelle kvinner og menn. På denne måten blir Helseutvalgets råd om sikrere håndtering av kjærlighet, sex, rusproblematikk og helse spredt i de sammekjønnsseksuelle miljøene rundt om i Norge.

I 2009 ble det gjennomført ti grupper og seminarer med til sammen om lag 215 deltakere i regi Helseutvalget. For hivpositive ble det avholdt ett tredagersseminar med 36 deltakere under pinsen på Oksenøen. I tillegg ble det avholdt et dagsseminar for hivpositive homser i mestringsteknikk med Mia Törnblom (åtte deltakere). Det ble gjennomført én samtalegruppe for Late Bloomers menn (menn som har begynt å leve homofilt sent i livet, over åtte uker (til sammen åtte deltakere) i 2009. Helseutvalget var også til stede på Jafnadr, Skeiv ungdoms sommerfestival på Elverum. Der ble det gjennomført sikrere sex-samtalegrupper for deltakerne.

Det ble i 2009 avholdt to rusforebyggende seminarer (Livsstil & homoliv) i Arendal og på Stord, med 62 deltakere fra Hordaland, Rogaland og Agder. Det ble også avholdt to fuckshopkurs (en svensk designet sikrere sexmodul – med fokus på analsex) med 21 deltakere på Scandinavian Leather Men (SLM) og på Oksenøen. På workshopen Identitet, åpenhet og kjærlighet, som setter i fokus sammenhenger mellom sammekjønnsseksuell livsform og håndtering av rus, sikrere sex etc., deltok det til sammen 80 (hvorav 27 hiv-positive) kvinner som har sex med kvinner og menn som har sex med menn. To av workshoppene ble avholdt på seminarene i Arendal og Oksenøen og tre selvstendige workshoper ble avholdt i Tromsø, Vestfold og Oslo.

I 2009 gikk Youchat over fra å være en pilot til å bli et permanent tilbud på Helseutvalget. Dette tilbudet er per i dag Helseutvalgets viktigste tilbud for de unge. I 2009 ble Youcatten dessuten introdusert på en annen beslektet sosial arena i det Youcatten ble lagt ut på sidene til en rekke unge, sentrale

homofile bloggere. YouChat (www.youchat.no) er en chat hvor unge ansatte og frivillige har anonyme samtaler med unge ksk/msm én gang i uken på nettet om alt fra om det å være ung å leve som homo, til sikrere sex, uønsket svangerskap, psykisk uhelse og rus- og voldsproblematikk. Den bemannes av en ansatt og to frivillige hver mandag kl. 18–21. I 2009 tok 1372 chattere kontakt, hvorav 581 chattesamtaler ble gjennomført. Av de vi hadde chattesamtaler med, var 20 prosent under 15 år, 63 prosent mellom 15 år og 19 år (54 prosent gutter og 46 prosent jenter). 42 prosent kom fra Østlandet, 16 prosent Vestlandet, 14 prosent Trøndelag, 6 prosent Nord-Norge og 2 prosent Sørlandet.

KUNNSKAPSFORMIDLING OG PUBLIKASJONER

Som et kompetansesenter i homohelse er Helseutvalget en viktig kunnskapsleverandør til helsevesenet, politikkutformere, helsebyråkrater og de homopolitiske interesseorganisasjonene i Norge. Undervisning av elever og studenter, utarbeidelse av helseforebyggende undervisningsmaterieell for skolen ressursheftet om seksualitet i skolen (finansiert av Utdanningsdirektoratet), utarbeidelse av flere kampanjer, ferdigstillingen av brosjyren *sex mellom kvinner*, den helse- og hivforebyggende internettsiden hvaskjern.no (primærmålgruppen er nydiagnostiserte msm med hiv). I 2009 har Helseutvalget i samarbeid med aktører som Helsedirektoratet, Norsk forening for Infeksjonsmedisin (NFIM) og Vestfold fylkeskommune gjennomført to store fagkonferanser – HIV09 og Levekår og livskvalitet blant Lhbt-personer. I tillegg har Helseutvalget holdt en rekke forelesninger rundt i landet.

KONFERANSEN HIV09, 26.–27. FEBRUAR 2009, OSLO

Helseutvalget i samarbeid med Norsk forening for Infeksjonsmedisin (NFIM) og Helsedirektoratet arrangerte fagkonferansen HIV09 med temaet Samhandling i helsetilbudet til hiv-positive pasienter. Konferansen omhandlet blant annet problemstillinger som bedre samhandling mellom primær- og spesialhelsetjenesten, fokus på fastlegens rolle og kunnskaper, hivpositive innvandrere/flyktninger, viktigheten av riktig medisinbruk og nye data om levekår og livskvalitet blant hivpositive i Norge. Sentrale forelesere var dr. med. Jens Lundgren (Copenhagen HIV Programme, Københavns universitet), kurator Christina Ralsgård, Karolinska universitetssjukehuset, Sverige og overlege dr. med. Bente Bergersen, Aker universitetssykehus.

LANDSKONFERANSEN OM LEVEKÅR OG LIVSKVALITET FOR LESBISKE, HOMOFILE, BIFILE OG TRANSPERSONER 23.–24. NOVEMBER, LARVIK

Helseutvalget i samarbeid med Vestfold fylkeskommune arrangerte en konferanse høsten 2009. Konferansen hadde som mål å øke kunnskapen hos fagpersoner som på ulike måter må forholde seg til lhbt-problematikk i sitt daglige arbeid. Med utgangspunkt i forskningsbasert kunnskap og erfaringer fra praksisfeltet antydte konferansen metoder for hvordan det kan arbeides forebyggende og helsefremmende blant lhbt-personer, særlig innenfor skole, utdanning, helsesektoren og NAV. Målgruppen for konferansen var, lærere, sykepleiere, leger, helsebyråkrater, helsesøstre, psykologer, livssynsorganisasjoner, frivillige organisasjoner m.m. Sentrale foredragsholdere var professor Erling Georg Roland, Erling Dokk Holm, Bera U. Moseng m.fl.

Livsstil og homoliv er et rusforebyggende seminar som står sentralt i gruppevirksomheten til Helseutvalget. Bildene nedenfor viser forskjellige metoder for utveksling av egne erfaringer.

Over: Bera her sammen sin svenske kollega Michael fra RFSL i forbindelse med Nordisk møte i København.

Øverst: Steffen, Therese og Thor Albert forbereder utdeling av kondomer, slikkelapper og glid til deltakerne på Pink Cruise.

Jan Roar og Sindre fra Olafiklinikken på Verdens aidsdags-markeringen på Jernbanetorget i Oslo

Tidligere barne- og likestillingsminister Karita Bekkemellem fra åpningen av GayKids-utstillingen på Borgarsyssel museum.

Wenche Lowzow og Kim Friele, begge Gaykids, sammen med fotograf og forfatter Lill-Ann Chepstow-Lusty.

GAY KIDS – ET HELSEFREMMEDE PROSJEKT

I 2008 utarbeidet og lanserte Helseutvalget i samarbeid med kunstneren/fotografen Lill-Ann Chepstow-Lusty og Kulturhistorisk museum bok- og utstillingsprosjektet *Gay Kids*. *Gay Kids*, som er gitt ut på Abstrakt forlag, er en gjennomillustrert fagbok som skal legge grunnlag for trygghet, toleranse og respekt hos barn og voksne – uansett seksuell orientering. Bok og utstilling vil også kunne bidra til å gi mange barn, små som store, en viktig opplevelse av å bli sett. *Gay Kids* er et viktig tidlig intervensjonsverktøy når det gjelder lesbiske og homofiles helse og livssituasjon. Sponsorer og samarbeidspartnere i *Gay Kids*-prosjektet er Fritt ord, Kulturhistorisk museum, Barne- og likestillingsdepartementet, Utdanningsdirektoratet, Frie fotografers forbund og Institusjonsfotografers forening.

Gay Kids-prosjektet ble videreført i 2009. I samarbeid med Fritt ord har Helseutvalget realisert en vandretstilling og informasjonsturne rundt om i Norge – primært i østlandsområdet. 27. mai arrangerte Fritt Ord et *Gay Kids*-arrangement på Vika kino, hvor også filmen *Patrik 1,5* ble vist. På Borgarssyssel museum ble *Gay Kids*-utstillingen åpnet den 2. juni 2009, og den sto frem til oktober 2009. Skolebarn i Sarpsborg og omegn hadde guidede omvisninger. Lill-Ann Chepstow-Lusty ble valgt til årets festivalutstiller på fotografiets dag, den 26. august 2009. I den anledningen ble hele *Gay Kids*-utstillingen også presentert.

Det var 1100 betalende besøkende. *Gay Kids*-utstillingen ble hengende på Preus ut høsten 2009. Til sammen 27 grupper med 564 barn- og ungdommer besøkte utstillingen og fikk undervisning om hvordan det er å vokse opp som homofil i Norge. *Gay Kids* ble også valgt ut som ett av ti prosjekter som inngikk i bok- og utstillingsprosjektet *Norsk dokumentarfotografi i dag*. I utstillingsteksten på Høvikodden og i kunstboken fremheves det at Chepstow-Lustys prosjekt definitivt faller inn under den sosiale dokumentaren da den utgjør en sosiologisk/antropologisk studie og også inngår som et intervensjonsredskap i en helseforebyggende organisasjon. Utstillingsåpning var den 22. oktober 2009. I 2010 vil denne utstillingen flyttes til andre deler av Norge og har egen handlingsplan for å bedre levekårene for lhbt-gruppen i Norge. Antakeligvis vil Bergen og Stavanger være aktuelt, og kanskje også Grønland i Oslo.

Helseutvalget har også med støtte fra Barne- og likestillingsdepartementet ferdigstilt en egen infobrosjyre om prosjektet hvor målgruppen er lærere, rektorer og andre undervisningsansvarlige på skoler samt skoleeiere i Norge.

BESAFEBESEXY.NO – EN WEBSITE MED SOI- OG SIKRERE SEX-INFORMASJON

Besafebesexy er et intervensjonsverktøy som fungerer som en reality-check for målgruppen på sikrere sex og rusvaner. I tillegg er besafebesexy en website med informasjon om hvor man kan teste seg, bestilling av kondomer samt tilgjengelig brosjyremateriell om seksuelt overførbare infeksjoner og rus m.m. Fra juni 2009 hadde besafebesexy omlag 125 000 sidevisninger, i tillegg har 8000 tatt livsstilstesten.

HVA SKJER NÅ – EN HELSE- OG HIVFOREBYGGENDE WEBSITE FOR HIVPOSITIVE MSM

Hivskjerna.no som ble lansert i mars 2009. Websidens formål er å gi nøktern faktakunnskap om hiv samt hvordan det er å leve med hiv – og har dessuten et e-dialogverktøy slik at hiv-positive anonymt kan chatte med en hivpositiv ansatt på Helseutvalget. Via hivskjerna.no formidles også buddykontakt for nydiagnostiserte som ønsker en samtalepartner med samme hivstatus. Som en pilot (14. oktober–16. desember) var buddychatten bemannet med en hiv-positiv ansatt hver onsdag kveld mellom 18.00 og 19.30. 20 menn tok kontakt hvorav 14 samtaler ble gjennomført. Helseutvalget har siden lanseringen av hivskjerna.no gjennomført 23 buddysamtaler ansikt til ansikt.

UNDERVISNINGSPAKKE I HOMOHELSE FOR SYKEPLEIESTUDENTER

Siden 2006 har Helseutvalget i samarbeidet med Høgskolen i Oslo (HiO), undervist og veiledet sykepleierstudenter på 2.-året i bachelorutdanningens prosjektorienterte praksis. I 2009 har tre grupper sykepleiere (til sammen 30 studenter) hatt åtte ukers praksistid med tre timers ukentlig forelesning og veiledning på HU. Sentralt i undervisningspakken står veiledningsansvar i forbindelse med studentenes ulike prosjektoppgaver om homohelse. Faglig og administrativ leder Rolf Martin Angeltvedt har dessuten avholdt én fellesforelesning for alle bachelorstudentene på kullet (2.-året) om skjevfordeling i helse på sykepleierutdanningen på HiO.

PÅGÅENDE FORSKNINGSPROSJEKT

Helseutvalgets har siden 2007 i samarbeid med Folkehelseinstituttet gjennomført en undersøkelse av sikrere sex på internett (n=2655). I 2008 ble datamatriksen ferdigstilt og analysefasen av dataene påbegynt. Dataene ble ferdig analysert i 2009. De skal publiseres i artikkelform i utvalgte fagtidsskrifter – og manus vil være ferdigstilt innen desember 2010. Helseutvalgets problemstillinger omhandler sammenhenger mellom livsformer, rus og sikrere sex.

EKSTERN UNDERVISNING OG FORELESNINGER

Bera Ulstein Moseng, *Helseforebygging og helsefremmende arbeid blant ksk/msm*, Høgskolen i Alta.

Bera Ulstein Moseng, *Skjevfordeling av levekår og helse blant hivpositive msm i Norge*, HIV09, Quality33 Oslo.

Bera Ulstein Moseng & Rolf M. Angeltvedt, *Gay Kids – Kule barn som også finnes*, Vika Kino/Oslo, Fritt Ord, Helseutvalget for bedre homohelse og Institutt for medier og kommunikasjon, UiO, inviterte til seminar og filmvisning.

Bera Ulstein Moseng & Lill-Ann Chepstow-Lusty, *Gay Kids – Kule barn som også finnes*, utstillingsåpning Borgarsyssel museum, Sarpsborg.

Bera Ulstein Moseng & Lill-Ann Chepstow-Lusty, *Gay Kids – Kule barn som også finnes*, Kulturhistorisk museum, Oslo.

Bera Ulstein Moseng & Lill-Ann Chepstow-Lusty, *Gay Kids – Kule barn som også finnes*, Fotografiets dag, Preus museum, Horten.

Bera Ulstein Moseng & Rolf M. Angeltvedt, *Gay Kids – Kule barn som også finnes*, Barne- og ungdomsredaksjonen i NRK Super, Oslo

Bera Ulstein Moseng & Lill-Ann Chepstow-Lusty, *Gay Kids – Kule barn som også finnes*, Lennart Nilsson-konferansen 2009, Oslo.

Rolf Martin Angeltvedt, *Skjevfordeling av levekår og helse blant lesbiske, bifile og homofile*, 2.-års bachelorstudenter, sykepleierutdanningen på HiO.

Rolf M. Angeltvedt, *Usynlig og sårbar i et hivperspektiv*, Konferansen Tabu og helse i innvandrermiljøer – utfordringer blant homofile med minoritetsbakgrunn. Litteraturhuset. Arrangør Skeiv verden og Enhet for mangfold og integrering i Oslo kommune.

Rolf M. Angeltvedt, *Skjevfordeling av levekår og helse blant lesbiske, bifile og homofile*. Vaksinasjonsdagen for helsesøstre i regi av Vestfold fylkeskommune, Park hotell i Sandefjord.

Rolf Martin Angeltvedt, *Sårbarhet og mestring: hvordan jobbe hiv-forebyggende blant unge msm, hva virker?* Verdens aidsdag i Trondheim, Kirkens bymisjon, Leve med hiv-prosjektet.

Bera Ulstein Moseng, *Skjevfordeling av levekår og helse blant hivpositive msm i Norge*, Folkehelseinstituttets SOL-nettverk.

Bera Ulstein Moseng, *Skjevfordeling av levekår og helse blant blant lesbiske, bifile og homofile, Livskvalitet og levekår blant lhbt-befolkningen*, Farris Bad i Larvik.

Kim Fangen holdt innlegg på konferansen *Helseutfordringer for lhbt-gruppen – parallelle utfordringer ute og hjemme*, Utenrikstjenestens kompetansesenter.

Kim Fangen, Jan Roar Mietinen innlegg på seminar *om det å leve med hiv* på STOLT-seminar for tillitsvalgte i Skeiv ungdom, Trondheim.

Kim Fangen, Jan Roar Mietinen innlegg *om det å leve med hiv* for leger og sykepleiere på Rikshospitalet.

MØTER/PRESENTASJONER SAMT SEMINARER/KONFERANSER HELSEUTVALGET HAR DELTATT PÅ (UTEN FORELESNINGER/ABSTRACT):

Helseutvalget var representert på verdens aidsdagskonferansen til HivNorge, Nordisk møte for hivforebyggende organisasjoner i Danmark, Sverige, Finland og Norge; som ble avholdt i København og på NORADs møte med the Foundation for AIDS Research (Amfar).

Faglig og administrativ leder Rolf Martin Angeltvedt og seniorrådgiver Bera Ulstein Moseng deltok i høringen i Helse- og omsorgskomiteen 16. november 2009 og presenterte utfordringer i det helseforebyggende arbeidet blant msm/ksk.

Faglig og administrativ leder Rolf Martin Angeltvedt deltok i paneldebatt med barne- og likestillingsminister Anniken Huitfeldt, LLH-leder Karen Pinholt og leder av homonettverket Håkon Haugli. Arrangør Aps homonettverk, Stortinget.

Faglig og administrativ leder Rolf Martin Angeltvedt, nestleder/seniorrådgiver Bera Ulstein Moseng samt prosjektleder Walter Heidkamp deltok på Utviklingskonferansen i anledning den nye hivstrategien Aksept og mestring 2009–2014 på Sundvollen februar 2009.

Prosjektleder Kim Fangen deltok på European NGO meeting on MSM and HIV/AIDS i Amsterdam i regi av AmFAR, AIDS FONDS og AIDSFONDET.

Helseutvalget ved nestleder/seniorrådgiver Bera Ulstein Moseng, prosjektleder Walter Heidkamp og prosjektleder Øystein Haugerud deltok på hiv-konferansen CHAPS i Brighton mars 2009.

Prosjektleder Kim Fangen og prosjektleder Walter Heidkamp deltok på et seminar om MI-metoden i Sverige.

Prosjektleder Walter Heidkamp deltok på seminaret HIV and criminal law in Sweden i juni 2009.

Prosjektleder Kim Fangen deltok på konferanse for unge hivpositive, Norway YPLWH/A Leadership Training i regi av Hope's Voice International og Aksept.

DELTADELSE I UTVALG OG REFERANSEGRUPPER

Helseutvalget har i 2009 sittet i en rekke nasjonale så vel som internasjonale utvalg og referansegrupper.

Faglig og administrativ leder Rolf Martin Angeltvedt har sittet i Folkehelseinstituttets SOL-nettverk. Nettverket består av de viktigste aktørene innen norsk helsevesen i Norge og har avholdt ett møte våren 2009.

Helseutvalget har deltatt på fire møter i Hivforum (samarbeidsorgan for Aksept/HivNorge og Helseutvalget) i 2009. Temaer som forumet har diskutert har blant annet vært felles utfordringer og felles plattform. Revidering av intensjonsavtalen som ble inngått i 2003 om samarbeid har vært et sentralt tema for forumet, i tillegg til aktuelle temaer som har vært tatt opp i Nasjonalt hiv- og aidsråd.

Helseutvalget ved faglig og administrativ leder Rolf Martin Angeltvedt har sittet i referansegruppe Fafos Levekårsundersøkelse av livssituasjonen blant hivpositive i Norge.

Helseutvalget ved prosjektleder Kim Fangen har deltatt i AIDSNETT og Norsk Kirkelig ressursgruppe i 2009.

Faglig og administrativ leder Rolf Martin Angeltvedt har sittet i regjeringens Nasjonalt hiv- og aidsråd. Rådet består av viktige aktører innen frivillig sektor, bistand, arbeidsliv samt politisk ledelse i Helse- og omsorg- og Utenriksdepartementet. To møter har vært avholdt i 2009. Rådet skal fungere som et konsultasjonsorgan for myndighetenes arbeid med hiv og aids nasjonalt og internasjonalt.

MILJØARBEID – EKSKLUSIVE GRUPPER (SEMINARER FOR KSK OG MSM: SE OVENFOR)

Helseutvalget har i 2009 delt ut ca. 300 000 kondomer og 100 000 glidpakninger på arenaer rundt om i Norge hvor msm møtes. Av disse ble om lag 10 000 av disse ble omlag 10 000 *besafebesexy safety-kit* delt ut på større fester/arrangementer etc. I tillegg har vi sendt ut om lag 10 000 pakker med kondomer, glid og informasjonsmateriell per post. Dette er en dobling fra året før. Fra og med høsten 2008 distribuerer Helseutvalget også gratis kondomer, glid og slikkelapper til kvinner. I 2009 distribuerte Helseutvalget mer enn 18 000 slikkelapper til kvinner på ulike arrangementer og miljøtiltak. Helseutvalget har på oppdrag fra Helsedirektoratet hatt ansvaret for import av slikkelapper for distribusjon i Norge i 2009.

Vi deltok på en rekke homofestivaler i 2009. Tyngst var Helseutvalget inne på Skeive dager i Oslo. Helseutvalget valgte under Skeive dager 2009 å ikke ha en egen stand, men jobbet oppsøkende og raidet kontinuerlig under hele festivalen med livstilstesten BeSafeBeSexy og delte ut drøyt 4000 *safety*-pakker med kondomer, slikkelapper og glid. Vi delte også ut vannflasker med *sikrere sex*-budskap under paraden.

HELSEUTVALGET DELTOK OGSÅ UNDER SKEIVE DAGER I STAVANGER (PÅ SKEIVÅ), KRISTIANSAND OG SKEIV HELG I GRENLAND/SKIEN.

Helseutvalget administrerte og var koordinator for planlegging sammen med en representant fra Sex og Politikk av verdens aidsdag (VAD) den 1. desember 2009.

Organisasjonene som stod sammen med Helseutvalget bak arrangementet i 2009 var HivNorge, Aksept, IHSG, RFSU, UNICEF, THINK, Kirkens Bymisjon, Norad, Homopositiv, Rådet for Psykisk Helse, UD, Røde Kors Ungdom, Sex og Politikk, Redd Barna, Medisinernes Seksual Opplysning, Plan-Norge, Sex og Samfunn, Changemaker, Helsedirektoratet, Norges Kristne Råd, LLH, Skeiv Ungdom og Den norske kirke.

SKOLERINGSOPPDRAK/ OG ANDRE SAMARBEIDSAKTIVITETER

Helseutvalget ved Walter Heidkamp skolerter frivillige fra Ungdomstelefon i hiv- og soi problematikk februar 2009.

Helseutvalget ved Bera Ulstein Moseng og Walter Heidkamp skolerter frivillige sikrere sex arbeidere fra Bolivia om forebyggingsarbeid blant msm og ksk i Norge, juli 2009.

Helseutvalget ved Walter Heidkamp foreleste om sikrere sex, hiv og det å leve med hiv for Skeiv verden høsten 2009.

Helseutvalget presenterte filmen *Sex positive* – med etterfølgende debatt og samtale under Skeive filmer høsten 2009.

Helseutvalget deltok i prosjektet Byen bryr seg. Byenbryrseg.no er et samarbeidsprosjekt mellom Oslo kommune, Telenor, Aksept, Norad, Helseutvalget og HivNorge.

Prosjektleder Walter Heidkamp deltok på Utbildningskonferansen for unge voksne med hiv, Nationellt Kunskaps- og Resursentrum för barn och ungdomar med hiv i Sverige.

Helseutvalget arrangerte i samarbeid med LLH-Bergen en egen visning av filmen Patrik 1.5 med regissør på Bergen kino 2. november 2009.

HELSEUTVALGET I MEDIA

Mye dop i homomiljøer (Blikk 4. februar)
 Helseutvalget inviterer til åpent hus (Gaysir 5. februar)
 Helseutvalget har åpent hus (Blikk 5. februar)
 Noen å chatte med? (Gaysir 24. februar)
 Må formidle hivkunnskap (Blikk 27. februar)
 Hiv-tallene er rekordhøye (Gaysir 4. mars)
 Vil være din Buddy (Gaysir 5. mars)
 Nyttige erfaringer på Stord (Gaysir 10. mars)
 Hvaskjernå.no endelig på nett (Gaysir 24. mars)
 Homokampen er ikke over (Blikk 24. mars)
 Innslag om hiv-økning (TVN aktuelt)
 Pris til Walter Heidkamp (29. april)
 Sølv til Gay Kids, Lærebok, grunnskole/Årets vakreste Bok 2009 (Grafill.no 2 april)
 Gay Kids møter Patrik 1,5 (Blikk 25. mai)
 Gay Kids i Sarpsborg (Blikk 2. juni)
 Sienna fronter skeiv adferdstest (Blikk 12. juni)
 Be safe Be Sexy med Sienna (Gaysir 15. juni)
 Sienna med heite sommertips (TVN sommerstudio 15. juni)
 Sienna har alltid sikker sex (seher.no 16. juni)
 Du møter dem snart (Gaysir 19. juni)
 Hvor er Helseutvalget? (25. juni)
 Helseutvalget er savnet (Gaysir 26. juni)
 Ruster til kamp mot hiv (siste.no 26. juni)
 Har vi en plan for hivforebygging? (Anonym kronikk på Gaysir 26. juni)
 Svett på nett – Walter Heidkamp (7. august)
 Setter søkelys på bareback-porno (Blikk 27. august)
 Hiv-smitten er tredoblet (Aftenposten 4. september)
 Flere hiv-smittede i Norge (NTB, TV2, VG, Østlandsposten, Finnmark dagblad, Aura avis m.fl. 4. september)
 Nyttig og provoserende (Gaysir 4. september)
 Hiv er mer enn helse (Aftenposten 5. September)
 Hva er homoliv (Gaysir 15. september 2009)
 YouChat (ung.no 17. september)
 Endelig klart for Patrik (Blikk 12. oktober)
 Helseutvalget vil snakke med deg (Blikk 14. oktober)
 Fagkonferanse i Larvik (22. oktober)
 Tror på signaleffekt (Blikk 2. november)
 På vei ut av skapet? (13. november)
 En plattform for lhbt-arbeid (Blikk 26. november)
 GayGalla for første gang (Gaysir 27. november)
 Frykter hiv-eksplosjon blant unge homofile (VG 29. november)
 Åpenhet om HIV – begynnelsen på noe nytt (Gaysir 1. desember)
 Prioriterer ikke blodgiving (Blikk 3. desember)
 Kjetil og Tobias markerer Verdens aidsdag på Christiania teater/Dinamo og HivNorge (TV2 17. desember)
 Forventer økning av hiv-tallene (Gaysir 1. desember)

NETTMØTER

I 2009 arrangerte Helseutvalget fem nettmøter på Gaysir.no. Alle nettmøter hadde et eget tema som overskrift, men målgruppen hadde også anledningen til å stille spørsmål utenom det oppgitte tema. Ett av nettmøtene handlet særskilt om rusproblematikk. Ett mål med nettmøtesamarbeidet med Gaysir er å synliggjøre andre tilbud og fagpersoner som Helseutvalget samarbeider med. Følgende tema var gjenstand for nettmøte i 2009:

Gir hiv deg dårligere livskvalitet? (Gaysir 1. juli)
 Hva gjør hiv-status med en person? (Gaysir 9. september)
 Når har vi et alkoholproblem?
 HU i samarbeid med A-sentret (Gaysir 30. august)
 Jeg er redd dype tungekyss (Gaysir 14. okt)

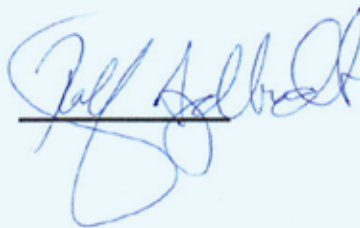

Helseutvalget for Homofile
Resultatregnskap
pr. 31.12.2009

	Note	2 009	Budsjett 2009	2008
Inntekter				
Driftstilskudd Sosial og helsedirektorat	1,2,3	6 660 000	6 300 000	5 821 527
Tilskudd verdens AIDSdag		30 000		0
Andre inntekter og tilskudd		488 949	700 000	1 033 746
Sum tilskudd		7 178 949	7 000 000	6 855 273
Kostnader				
Lønn, honorar og feriepenger		2 446 842	2 643 346	2 565 118
Styrehonorar		0	42 058	42 000
Arbeidsgiveravgift		357 293	418 510	384 248
Forsikring personal/kontingent HSH		24 814		14 826
OTP		38 230	53 868	44 297
Andre personalkostnader		113 703	65 000	107 241
Sivilarbeider		83 466	70 000	87 483
Kurs/Seminarer		30 517	70 000	52 955
Sum lønn/sosiale kostnader	7	3 094 865	3 362 782	3 298 168
Revisjon	7	62 500	60 000	60 750
Regnskapsbistand		79 064	80 000	73 158
Andre honorar		0	10 000	9 563
Husleie		670 444	629 000	289 664
Elektrisitet		64 318	60 000	0
Flytteutgifter		14 803	100 000	31 629
Renhold		60 725	40 000	30 965
Avskrivninger	6	86 699	10 000	38 154
Inventar og leie utstyr		10 075	150 000	29 671
Reparasjoner og vedlikehold utstyr		15 534	40 000	4 099
Kontorrekvisita		70 632	50 000	40 466
Aviser, tidsskrifter, bøker mv.		23 248	15 000	12 291
Dataprogrammer og kjøp utstyr		81 643	50 000	196 633
Telefon/fax/internett		139 075	70 000	69 358
Porto/frakt		76 502	30 000	24 961
Firmaforsikringer		8 876	20 000	8 738
MVA kompensasjon		-57 647	-100 000	-101 175
Sum driftskostnader		1 406 491	1 314 000	818 925
Reise og møteutgifter styret		74 330	65 000	45 763
Reise og møteutgifter ansatte		45 238	45 000	27 175
Reise og møteutgifter annet		10 043	15 000	2 589
Chaps konferanse		28 902	30 000	0
Julebord		2 786	25 000	24 195
Gaver og bærebuketter		0	5 000	1 120
Andre Driftsutgifter		3 998	5 000	5 000
Sum reiser, info, løpende		165 297	190 000	105 842
Prosjektkostnader		2 585 625	2 371 000	2 395 898
Sum Prosjektkostnader		2 585 625	2 371 000	2 395 898
Sum kostnader		7 252 278	7 237 782	6 618 833
Finansinntekter		2 437	17 000	5 464
Finanskostnader		39 365		21 617
Tap på fordringer		17 710		0
Netto finans		54 638	17 000	-16 153
Arsresultat	1,2,3	-127 967	-220 782	220 287

Helseutvalget for homofile
Balanse pr. 31.12.2009

	Note	2009	2008
Eiendeler			
Stand for homodager		0	10 488
Inventar		172 052	49 260
Maskiner og utstyr		52 794	20 000
Sum driftsmidler	6	224 846	79 748
Personallån		34 381	13 828
Forskuddsbetalte kostnader		30 126	89 273
Kundefordringer		0	21 123
Pågående prosjektarbeid		150 000	0
Deposita husleie		0	62 500
Kassebeholdning Trondheim		0	3 367
Bankinnskudd	4	96 341	110 958
Sum omløpsmidler		310 848	301 048
Underskudd ovf 2008 HIV	1	0	296 018
Underskudd Rus 2008		0	30 119
Sum overføring		0	326 137
Sum eiendeler		535 694	706 933
Egenkapital			
Udekket tap	1,2,3,5	-216 292	-109 989
Sum opptjent egenkapital		-216 292	-109 989
Gjeld			
Kassekreditt bank		137 430	46 501
Leverandørgjeld		58 608	46 565
Forskuddstrekk		95 881	16 221
Skyldig andre trekk		0	11 435
Skyldig arbeidsgiveravgift		116 306	68 811
Påløpt arbeidsgiveravg. av feriepenger		34 975	34 003
Feriepenger		253 672	245 586
Overskudd overført 2008 RUS	3	0	33 473
Overskudd overført 2007+2008 Lesbisk	2	0	37 138
Overskudd HIV 2008		0	219 281
Innsamlede midler Kongensgt. 12		0	57 909
Periodiserte kostnader		55 115	0
Sum kortsiktig gjeld		751 987	816 923
Sum egenkapital og gjeld		535 695	706 934

2022

Til medlemmene i Helseutvalget for Homofile

Revisjonsberetning for 2009

Vi har revidert årsregnskapet for Helseutvalget for Homofile for regnskapsåret 2009, som viser et underskudd på kr. 127.967,-. Årsregnskapet består av resultatregnskap, balanse og noteopplysninger. Utvalget er ikke regnskapspliktig etter regnskapsloven. Men Regnskapslovens regler og god regnskapskikk i Norge er allikevel anvendt ved utarbeidelsen av regnskapet så langt det passer. Årsregnskapet er avgitt av utvalgets styre. Vår oppgave er å uttale oss om årsregnskapet og øvrige forhold i henhold til revisorlovens krav.

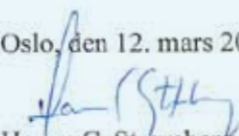
Vi har utført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonskikk i Norge, herunder revisjonsstandarder vedtatt av Den Norske Revisorforening. Revisjonsstandardene krever at vi planlegger og utfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon. Revisjon omfatter kontroll av utvalgte deler av materialet som underbygger informasjonen i årsregnskapet, vurdering av de benyttede regnskapsprinsipper og vesentlig regnskapsestimer, samt vurdering av innholdet i og presentasjonen av årsregnskapet. I den grad det følger av god revisjonskikk omfatter revisjon også en gjennomgåelse av utvalgets formuesforvaltning og regnskaps- og intern-kontrollsystemer. Vi mener at vår revisjon gir et forsvarlig grunnlag for vår uttalelse.

Jeg mener at

- årsregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter, og gir et rettviseende bilde av utvalgets økonomiske stilling 31. desember 2009 og av resultatet i regnskapsåret i overensstemmelse med god regnskapskikk i Norge
- ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge

Uten at det har betydning for konklusjonen i avsnittet over, vil vi presisere at utvalget har tapt sin egenkapital og må dekke inn dette i 2010.

Oslo, den 12. mars 2010

Hanne C. Strømberg
statsautorisert revisor

DRAMMENSVN. 126 A — 0277 OSLO — TELEFON: 24 11 41 20 — TELEFAX: 24 11 41 21

ASTRID GOLF
Rev.nr. 962432409

HANNE-KATRIN UYHOLT
Rev.nr. 962451535

HILDE MATHISEN SLETTEBERG
Rev.nr. 962460062

HANNE CATHRINE STRØMBERG
Rev.nr. 962461689

Buddy

- noen å snakke med

Buddy

Er du en homofil/bifil mann som nettopp har fått vite at du har hiv, eller har du levd med hiv en stund? Kanskje føler du at du trenger noen å snakke med. Da kan en Buddy være noe for deg.

En Buddy er en annen hivpositiv homse som kan mye om det å leve med hiv. Helseutvalgets buddyprosjekt er et tiltak av og for hivpositive menn som har sex med menn. Blant våre frivillige Buddies er noen mer åpne enn andre. De er skolert av Helseutvalget og har taushetsplikt. Vi samarbeider med landets sykehus og infeksjonsklinikker.

Med en Buddy kan du dele dine erfaringer, tanker og følelser omkring det å leve med hiv. Å utveksle egne erfaringer med andre i samme situasjon kan gi støtte og inspirasjon samt bedre evnen til å mestre eget liv.

Ønsker du kontakt med en Buddy kan du kontakte oss på telefon 23357209 eller på buddy@helseutvalget.no. Ta kontakt så kan vi sammen gjøre en avtale om tid og sted for en samtale.

© Helseutvalget for bedre homohelse
September 2008

HIV09

26-27.02.09

Quality Hotell 33, Oslo

Helhetlig oppfølging og samhandling i behandlingen av hivpositive pasienter

PROGRAM

Helseutvalget i samarbeid med Helsedirektoratet og Norsk forening for infeksjonsmedisin, har gleden av å ønske deg velkommen til konferansen «Bedre helhetlig ivaretagelse av hivpositive pasienter». Årets konferanse er den andre i rekken. I fokus står betydningen av å anlegge et samhandlingsperspektiv ved behandlingen av hivpositive pasienter. Det er Helseutvalgets håp at årets konferanse skal være en viktig arena for utveksling av kunnskap og erfaringer om det å arbeide tverrsektorielt med hiv. Årets program er faglig tungt. Helseutvalget er spesielt stolte over å kunne presentere professor dr.med. Jens Lundgren som foredragsholder i Norge. Lundgren står sentralt i det europeiske arbeidet med å sikre alle hiv-positive pasienter en god og faglig kvalitetssikret oppfølging. Det er fremdeles mye ugjort i det helseforebyggende arbeidet blant hivpositive kvinner og menn. Det er mitt håp at denne konferansen skal være et viktig bidrag i så henseende – målet må være å bedre levekårene og livskvaliteten til alle i Norge som lever med hiv.

God fornøyelse!

Oslo den 26. februar 2009

Rolf Angeltvedt
Faglig- og administrativ leder

PROGRAM TORSDAG 26. FEBRUAR

- 10:00 Kaffe og registrering
- 10:45 Åpning ved Statssekretær Ellen Birgitte Pedersen, Helse- og omsorgsdepartementet.
- 11:00 Bakgrunn og målsetting for fagkonferansen, ved faglig- og adm. leder Rolf Angeltvedt, Helseutvalget for bedre homohelse.
- 11:15 Dagens epidemiologiske bilde for hiv og aids, ved overlege Hans Blystad, Folkehelseinstituttet.
- 11:30 Levekår og livskvalitet blant mennesker som lever med hiv – resultater fra levekårsundersøkelsen blant hivpositive i Norge, ved forsker Arne Grønningssæter og statsviter/forsker Bjørn Richard Nuland begge fra FAFO.
- 12:00 Hiv og migrasjon i Sverige – funn fra dybdeintervjuer med hiv positive innvandrere, ved juridisk rådgiver Åsa Cronberg, Hiv-Sverige, Stockholm.
- 12:45 Erfaringer fra møter med helsetjenestene sett fra et brukerperspektiv.
- 13:15 Lunsj med muligheter for å besøke forebyggende torgmøte.
- Dialog – behandling – oppfølging (begge dager)
Forebyggende torgmøte med hivorganisasjonene og andre aktører. Presentasjon av aktuelle prosjekter og tilbud:
- Masker ved Aksept - senter for alle som er berørt av hiv
 - Buddy ved Helseutvalget.
 - Dialogbasert kunnskap og informasjon ved Primærmedisinskverksted
- 14:15 Hva trenger en allmennpraktiker for å behandle en hivpositiv pasient? Nødvendig kompetanseoverføring mellom primær- og spesialhelsetjenesten, ved overlege dr.med. Bente Bergersen, AkerUniversitetssykehus.

folkehelse VESTFOLD

Helseutvalget

Landskonferanse om levekår og livskvalitet for lesbiske, homofile, bifile og transpersoner (LHBT) 23.–24. november på Farris Bad, spa-hotel i Larvik.

Vestfold fylkeskommune, i samarbeid med Helseutvalget for bedre homohelse, inviterer til landsdekkende konferanse. Her får praksisfeltet anledning til å møte det ypperste vi har av LHBT-forskning og kunnskap i Norge.

Konferansen har som mål å øke kunnskapen hos fagpersoner som på ulike måter må forholde seg til LHBT-problematikk i sitt daglige arbeid. Den vil med utgangspunkt i forskningsbasert kunnskap og erfaringer fra praksisfeltet anvende metoder for hvordan det kan arbeides forebyggende og helsefremmende blant LHBT-personer, særlig innenfor skole, utdanning, helsesektor og NAV.

Målgruppe for konferansen er lærere, sykepleiere, leger, helsebetydningsassistenter, psykologer, livsstilsorganisasjoner, frivillige organisasjoner og andre som arbeider med mennesker.

Konferansen er tilpasset målene i Barne- og likestillingsdepartementets og Vestfold fylkeskommunes handlingsplan for LHBT og setter i fokus problemstillinger og utfordringer som er særegne for denne gruppen. Kuppet vil bli gitt godkjent som merittbevis for etterutdanning fra Den Norske Lægeforening, Norsk Sykepleierforbund og Norsk Psykologforening.

FOREDRAGSHOLDERE
Erling Georg Roland, Erling Lae, Erling Dokk Holm, Bera Ustein Moseng m.fl.

UNDERHOLDNING
Simon Andersen og Stig Werner Moe
The Real Fake Band

REISEINFO
Sandefjord Airport Torp: 23 km
Fra Oslo: 125 km
Oslo Airport Gardermoen: 179 km
Fra Larvik jernbanestasjon: ca. 5 min gange

Program
Foredragsprogram
Påmelding

Foredragsholdere

Kim Føgen

Erling Georg Roland

Erling Lae

Erling Dokk Holm

Bera Ustein Moseng

Kim Føgen

Kim Føgen er ansatt som prosjektleder i Helseutvalget, og har i de siste årene vært involvert i HIV- og AIDS-arbeidet i Norge og i utlandet. Kim har bakgrunn som elevassistent og lærer, og har arbeidet ved de fleste teaterscener i landet, i tillegg til at han har gitt stemme til mange kjente tegneseriefigurer. Kim er vokalist i The Real Fake Band og bruker det meste av fritiden på hesteryggen.

Erling Georg Roland

Professor i pedagogisk psykologi ved Senter for lærerutdanning, Universitetet i Stavanger. Roland er utdannet lærer og har doktorgrad i pedagogikk. Roland er en av Norges ledende forskere på mobbing, trusler og vold og har et tydelig fokus på de praktiske pedagogiske sidene ved mobbing som fenomen. Han lanserte i 2009 den oppsiktsvekkende forskningsrapporten «Seksuell orientering og mobbing», et viktig bidrag i den pågående dokumentasjonen av trakassering og vold mot lesbiske, homofile og bifile ungdommer i Norge.

Erling Lae

Tidligere byrådsleder i Oslo. Stod sentralt ved Oslo kommunes utarbeidelse av Handlingsplan for lesbiske, homofile og bifile. Han er sosialpolitisk engasjert og mener kommunen og det offentlige har et særskilt ansvar for de aller svakest i samfunnet.

Erling Dokk Holm

Ansatt ved Markedshøgskolen i Oslo og Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo. Arbeider med byutvikling, arkitektur og forbrukerrett. Han er en kjent foredragsholder og er Dagens Næringslivs kommentator på arkitekturfeltet.

Bera Ustein Moseng

Forskeransett ved Helseutvalget. Før dette har hun arbeidet i 10 år som forsker på Norsk institutt for forskning om oppvekst, velferd og aldring (NOVA). Moseng har bak seg en rekke forskningsarbeider omkring bl.a. sammenhenger mellom seksualitet og levekår og byutvikling. Hun var for øvrig også medlem av det nylig avsluttede Diskrimineringslovutvalget. Moseng deltar for tiden i et forskningsprosjekt i regi av Folkehelseinstituttet og Helseutvalget, som omhandler sikrere sex blant homofile og bifile menn.

 youchat
UNGDOM SVARER UNGDOM

GAY AND LESBIAN HEALTH NORWAY

Besøksadr.: Skippergt. 23, 6. etg.

Pb. 1004 Sentrum

0104 Oslo

Sentralbord +47 23 35 72 00

Telefaks: +47 23 35 72 01

post@helseutvalget.no

helseutvalget.no

besafebesexy.no

hvaskjerna.no

youchat.no

gaykids.no